

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti
Evropský sociální fond

Přehled dějin evropského umění

Renesanční malířství v Evropě

přednášející: doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, PhD.

Renesanční a manýristické malířství v Itálii

Základní přednášené okruhy:

1. Pojem renesance, předpoklady a principy: humanismus, realismus, laicizace

Pojem renesance jako výraz pro znovuzrození, obnovu kultury zavedl představitel historické školy francouzského romantismu Jules Michelet (1798-1874). Významný podíl na poznání renesanční kultury v Itálii měl Jacob Burkhardt (1818-1897). Max Dvořák osvobodil od renesance manýrismus. Erwin Panofsky definoval renesanci jako projev západoevropské kultury. – Pro rozvoj renesančního umění v Itálii měly zásadní vliv myšlenky humanistů 14. století, kteří se dokázali osvobodit od scholastických struktur, předkládaných učenci v kláštorech a na universitách. Nebáli se do křesťanského světa uvést antické hrdiny (Dante, Petrarca, Boccaccio). Důležitý vliv měl rovněž realismus konce středověku, kořenící ve františkánské teologii, jejíž zájem byl přesadit božské příběhy do souřadnic tohoto světa. Odtud zájem o perspektivu, optiku, barvy ad. Některé formy umění byly předkládány i laikům. Bylo to divadlo, které využívalo i výtvarné umění.

2. Malířství ve Florencii 1400-1450

Na počátku 15. století ve Florencii trval tradiční proud gotického malířství, ovlivněný jednak internacionální gotikou, jednak dědictvím Giotta. Gentile da Fabriano dovedl toto umění k vrcholům. V jistém smyslu v něm pokračoval ještě Fra Angelico až do poloviny století. Vedle toho se prosadil nový umělecký směr, založený v pozorování přírody, snažící se zobrazované děje zasadit do „reálu“ tohoto světa (Masaccio a Masolino). Někteří mistři se nechali ovlivnit teorií perspektivy (Paolo Uccello).

3. Malířství v Římě 1450-1480

Řím se postupně navracel k důstojnému místu „Věčného města“. V 15. století však neměl vlastní uměleckou školu, ani tradici, na kterou by se dalo navázat. Ojedinelé zakázky, které většinou objednával klérus (kardinál Branda Castiglione – kaple Ukřižování v S. Clemente), prováděli umělci z Toskány (Masaccio, Masolino). Důležitým obohacením tamní umělecké scény byl příchod Fra Angelica do Říma (Cappella Nicolina, Vatikán). Nejvýraznější stopou nového toskánského umění v Římě je první fáze výzdoby Sixtinské kaple ve Vatikánu (Perugino, Ghirlandaio, Botticelli ad.).

4. Umění na italských dvorech 1450-1500 (Ferrara, Mantova, Urbino ad.)

Především v severní Itálii (výjimkou byla jižní Neapol) pronikal humanismus a renesance na panovnické dvory městských států. Osvícení „tyrani“ zvali do svého prostředí malíře, aby pro ně vytvářeli díla pro jejich panovnickou reprezentaci. Dvorními malíři, kteří nepatřili do cechů, se stávali nakrátko umělci putující za výhodnými zakázkami (Pisanello). Ve stabilizovaných poměrech umělci zůstávali delší dobu (Ferrara – Cosme Tura, Ercole de'Roberti; Mantova – Andrea Mantegna; Urbino – Piero della Francesca). Renesanční malířství zde podléhalo potřebám ideologie, přesto např. Mantegna dosáhl mimořádného výkonu ve znázornění otevřeného prostoru do nebe (Camera picta, Palazzo Ducale, Mantova) nebo ve zkratce viděné ležící figury (Oplakávání).

5. Umělecká situace ve Florencii v letech 1470-1500

V tomto období se ve Florencii vytvořila mimořádná umělecká situace, která umožnila nástup mistrům vrcholné renesance. Přestože město prožívalo politický a náboženský neklid (vyhnání Medicejů; ikonoklastické působení mnicha Savonaroly), bohatí měšťané objednávali významná díla. Ve starých florentských kostelech (S. Trinita; S. Maria Novella) obchodníci a bankéři nechali nově vymalovat své kaple (Domenico Ghirlandaio pro rodinu Sassetti a Tornabuoni; Filippino Lippi pro rodinu Strozzi). Zvláštního výrazu dosáhly mytologické náměty (Botticelli). V dílně Verrocchiově se vyučil Leonardo da Vinci a v dílně freskaře Ghirlandaia studoval principy nástěnné malby Michelangelo.

6. Renesanční malířství v Benátkách 1450-1500

V Benátkách v malířství dlouho přetrvával pozdně gotický sloh (dílna rodiny Vivarini). Na zásadní změnu k renesanci měli vliv mistři z Toskány, kteří zde dostali některé zakázky (Gentile da Fabriano, Paolo Uccello). Benátčané pak měli možnost poznat umění ve Florencii (Jacopo Bellini), ale i v Padově, kde kladli důraz na antické dědictví (škola Squarcione). Specifikem benátské školy byla barevnost, oproti toskánské lineárnosti. Nejdůležitější malířskou dílnou byli Belliniové (Jacopo, Gentile a Giovanni). Zvláštní obliby zde dosáhl oltářní obraz typu „sacra conversatione“.

7. Vrcholná renesance ve Florencii a v Římě

Na počátku 16. století se ve Florencii sešli tři velcí mistři: Leonardo, který se vrátil z několikaletého pobytu v Miláně, Michelangelo a mladý Raffael. Každý z nich specifickým způsobem proměnil malířskou tvorbu. Leonardo, který umění propojoval s vědeckým poznáním, nakonec úspěch neměl, odešel tedy do Francie, kde zemřel. Michelangelo tvrdohlavě razil nové formy a přes konflikty s významnými zadavateli získával důležité zakázky. Raffael jako žák Peruginův brzy pochopil, že učitelovo umění je překonané, a dovedl geniálně využít kontaktu s Leonardem a Michelangelem, jejichž základní podněty dovedl ke klasickým formám. Po nástupu papeže Julia II. (1506) byli všichni tři pozváni do Říma. Michelangelo dokázal své umění ve fresce (strop Sixtinské kaple) a Raffael diplomatickou obratností získal nejdůležitější zakázky od papeže (Stanze ve Vatikánu), ale i od měšťanů (Agostino Chigi – vila Farnesina).

8. Vrcholná renesance v Benátkách

Na počátku 16. století dosáhlo vrcholu umění Giovanniho Belliniho. Albrecht Dürer ho při návštěvě města roku 1506 označil za největšího malíře. Benátskou scénu však obohatil Giorgione, který přišel z prostředí humanismu severoitalských dvorů. Jeho krátké (zemřel na mor 1510), ale novátorské působení přineslo řadu podnětů pro začínající umělce (Tizian). Giorgione rozbil tradiční benátské kompozice a obohatil svá díla o nové mytologické náměty (obraz Bouře).

9. Manýrismus a jeho předpoklady

Mezi umění vrcholné renesance a raného baroka se vklínil sloh manýrismu. Zasáhl všechny složky umění, včetně architektury, stal se internacionálním kulturním proudem. V protikladech reagoval na klasické formy. Myšlenkové podhoubí pro jeho výraz byl neklid doby a nejistota. Příčinou toho byli některé politické a náboženské události (objevy Ameriky a dalších zemí; rozpad křesťanské Evropy – luterská a kalvínská reformace; utužení politické moci Habsburků – Karel V.). Trval několik desetiletí (v Itálii od 1515 do 1570), z Itálie byl přenesen do Záalpí (Mnichov, Praha), zanechal významnou stopu pro vrcholné baroko.

10. Počátky manýrismu ve Florencii a v Římě

Naposledy se Florencie stala místem zrodu nového slohu. Silná malířská generace (Fra Bartolomeo, Andrea del Sarto) byla překonána svými žáky (Pontormo, Rosso Fiorentino). Narušili veškeré výdobytky renesančního umění: snahu o reálné znázornění tohoto světa, uměřenost a pravidelnou kompozici. Jejich ústředním zájmem byla idea, které podřídili veškeré principy malování. Mimořádně tvůrčím obdobím byl pontifikát Klimenta VII., který jednak využil potenciálu žáků Raffaela (Giulio Romano, Perino del Vaga), jednak do Říma pozval umělce z různých jiných prostředí (Rosso Fiorentino, Parmigianino). Tento rozkvět umění byl násilně přerušen vyplněním Říma (1527).

11. Manýrismus v Mantově a Parmě

Pro umění v Mantově bylo důležité, že tam přišel z Říma žák Raffaelův Giulio Romano (1524). Jeho fresková výzdoba Palazzo Te navázala na starší tradici (Mantegna) a těžila z vrcholně renesančních principů z Říma. To vše umělec přetavil do nových forem (zvláště Sala dei Giganti). – Correggiovy práce v Parmě přesáhly svým významem lokální prostředí i dobu. Jeho řešení výmalby stropu sakrálních prostor (S. Giovanni Evangelista; dóm v Parmě) dalo základ barokním freskám s výhledem do otevřeného nebe. Některé oltářní obrazy (Klanění pastýřů – Noc) obsahovaly předzvěst barokních obrazů: kontrastní střídání světla a stínů, diagonály. U něj se vyučil Parmigianino, jehož mystické náměty (Vidění sv. Jeronýma; Madona s dlouhým krkem) dosahovaly elegantních forem.

12. Druhá fáze manýrismu ve Florencii a v Římě

Ve Florencii upevnili svoji moc Medicejové, stali se vévody (1537), později velkovévody. Pro svoji reprezentaci zaměstnávali mnohé umělce. Vznikly rozsáhlé freskové cykly v medicejských palácích (Vasari v Palazzo Vecchio), pro reprezentaci byly malovány portréty (Pontormo, Bronzino). Panovnickou ideologii podpořené umění dosahovalo elegantních manýristických forem. Ve 30. letech 16. století se do Říma vrátil Michelangelo. Jeho nečetné, ale významné fresky (Poslední soud v Sixtině) poznamenaly pozdní římský manýrismus. K tomu přispěl i návrat Perina del Vaga z Janova. Scénu obohatili i někteří Florentňané (Salviati, Vasari).

13. Umění v Benátkách 1515-1580

Stabilita benátského umění v 16. století byla dána uspokojivými politickými i ekonomickými poměry, ale také dlouhotrvajícím působením Tizianovy dílny. Po smrti Giovanniho Belliniho (1516) Tizian záhy získal důležité zakázky ve městě (hlavní oltářní obraz v kostele dei Frari). Objednávali ho i na dvorech mimo (Ferrara), prosadil se jako císařský portrétista (pro Karla V.). Jeho pozdní dílo má typickou barevnost a zvláštní práci se štětcem (Apollón a Marsyas v Kroměříži). Bohaté prostředí Benátek poskytlo umělecký prostor i pro jiné dílny: Bassano, Veronese, Tintoretto.

Literatura:

- Aikema B., Brown B.L. (ed.), *Il Rinascimento a Venezia e la pittura del Nord ai tempi di Bellini, Dürer, Tiziano*, katalog výstavy Palazzo Grassi, Benátky 1999. /také anglická verze/
- Antal F.: *Florentské malířství a jeho společenské pozadí*. Český překlad Praha 1954
- Baumgart F.: *Renaissance und Kunst des Manierismus*. Köln 1963
- Baxandall M.: *Painting and Experience in Fifteenth-Century Italy*. Oxford 1988 nebo jiné vyd., příp. něm. vydání: *Die Wirklichkeit der Bilder*, 1984
- Białostocki J. (ed.): *Spätmittelalter und beginnende Neuzeit*. Propyläen Kunstgeschichte 7. Berlin 1972
- Blunt A.: *Artistic Theory in Italy 1450-1600*. Oxford 1991
- Briganti G. (ed.): *La pittura in Italia. Il Cinquecento*, Milano 1988
- Burke P.: *Italská renesance. Kultura a společnost v Itálii*. Český překlad Praha 1996
- Burckhardt J.: *Die Kultur der Renaissance in Italien*, 1. vydání 1860, pak mnoho dalších, česky ve špatném překladu Praha 1914
- Dvořák M.: *Umění jako projev ducha*. Český překlad Praha 1936
- Dvořák M.: *Italské umění*. Český překlad Praha 1946
- Francastel P.: *Figura a místo. Vizuální řád v italském malířství 15. století*. Český překlad Praha 1984
- Francastel P.: *Malířství a společnost. Výtvarný prostor od renesance ke kubismu*. Český překlad Brno 2003.
- Freedberg S.J.: *Painting in Italy 1500-1600*, London 1971
- Freedberg S.J.: *Painting of the High Renaissance in Rome and Florence*, Cambridge (Massachusetts), 1961
- Friedlaender W., *Mannerism and Anti-Mannerism in Italian Painting*, New York 1957
- Garin E. (ed.): *Renesanční člověk a jeho svět (zvláště kapitola VII.: André Chastel, Umělec, s. 185-209)*, Praha 2003

- Gombrich E.H.: Příběh umění (kapitoly 12 – 18). Český překlad Praha 1995
- Hauser A.: Der Manierismus. Die Krise der Renaissance und der Ursprung der modernen Kunst, München 1964
- Harrt F.: History of Italian Renaissance Art. London 1983 nebo jiná vyd.
- Hay D. (ed.): The Renaissance. London-New York 1982
- Huyghe R. (ed.): Umění renesance a baroku. Český překlad Praha 1970
- Kauffmann G. (ed.): Die Kunst des 16. Jahrhunderts. Propyläen Kunstgeschichte 8. Berlin 1970
- Kemp M.: The Science of Art. Optical Themes in Western Art. New Haven-London 1990
- Lee Rubin P. and Wright A. /ed./, Renaissance Florence. The Art of the 1470s., katalog výstavy National Gallery in London, 1999
- Luchinat C.A., Capretti E.: Velcí mistři italského výtvarného umění. Český překlad Frýdek-Místek 2002
- Martindale A.: Člověk a renesance. Český překlad Praha 1971
- Nyholm E., Arte e teoria del Manierismo. I. Ars naturans. II. Idea, Odense University Press 1977 a 1982
- Panofsky E.: Renaissance and Resuscitations in western art, Stockholm 1960
- Preiss P.: Panoráma manýrismu. Praha 1974
- Plumb J.H.: Renaissance. Český překlad Praha 1969
- Roetgen S.: Wandmalerie der Frührenaissance in Italien, I. – II. (1400-1510), München 1997
- Sypher W.: Od renesance k baroku. Praha 1971
- Toman R. (ed.): Umění italské renesance. Český překlad Praha 1996
- Vasari G.: Životy nejvýznačnějších malířů, sochařů a architektů, I a II, Praha 1998

Gentile da Fabriano
(asi 1370-1427),

Klanění králů,
nebo
Pala Strozzi,
původně sakristie
kostela S. Trinita,
Firence,

1422-23.

Gentile da Fabriano, Klanění králů, Firence, 1423

**Masaccio
(Tommaso di Ser Giovanni
di Mone Cassai)**

(1401 – 1428)

Madona s děckem,

asi 1425.

Masolino da Panicale

(asi 1383, doložen do 1435),

Adam a Eva,

**freska v kapli Brancacci,
kostela Santa Maria del Carmine,
Florencie,**

1428.

**Masaccio - Tommaso di Ser Giovanni di Mone Cassai
(1401 – 1428),**

**Peníz daně, freska v kapli Brancacci v kostele Santa Maria del Carmine,
1427.**

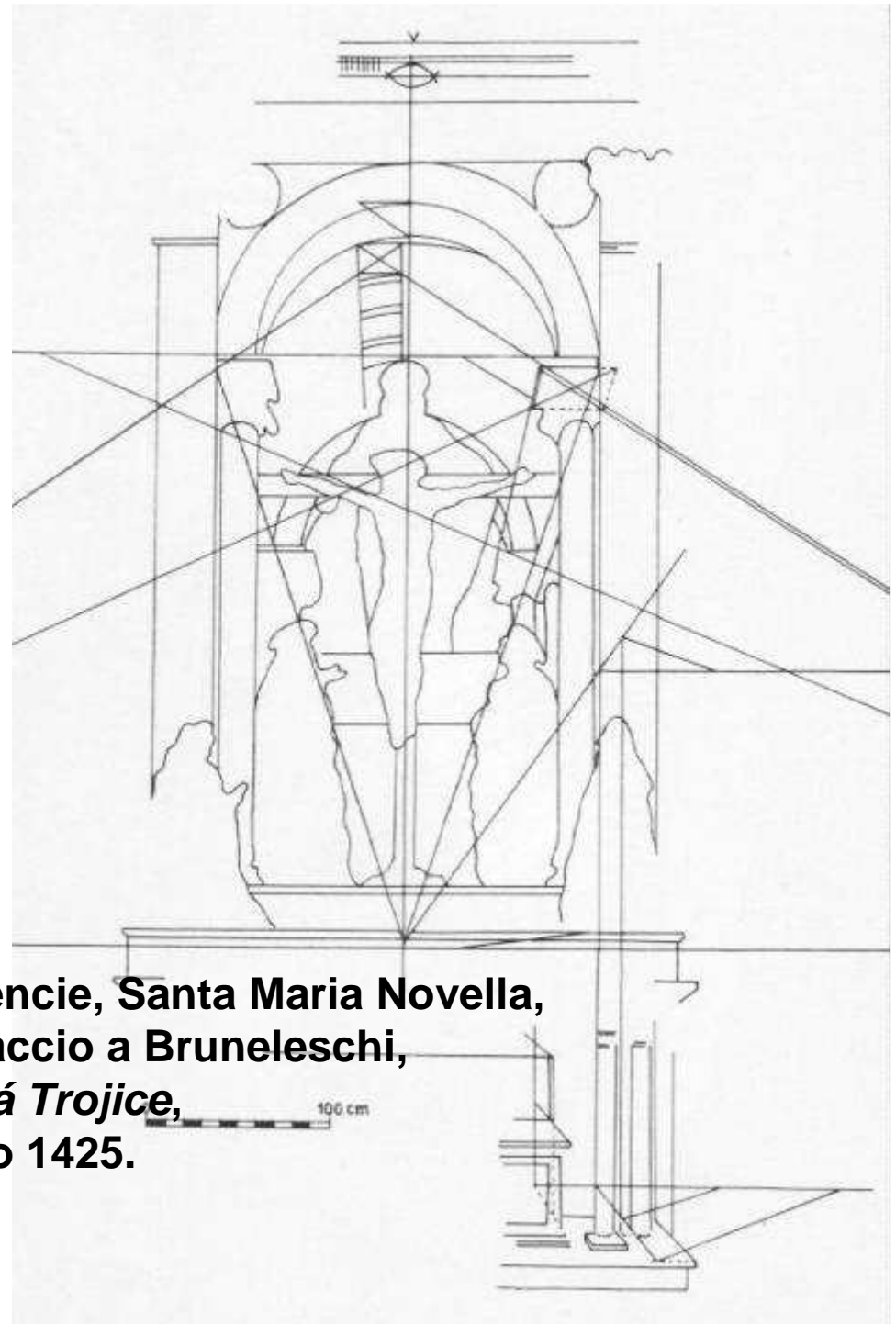
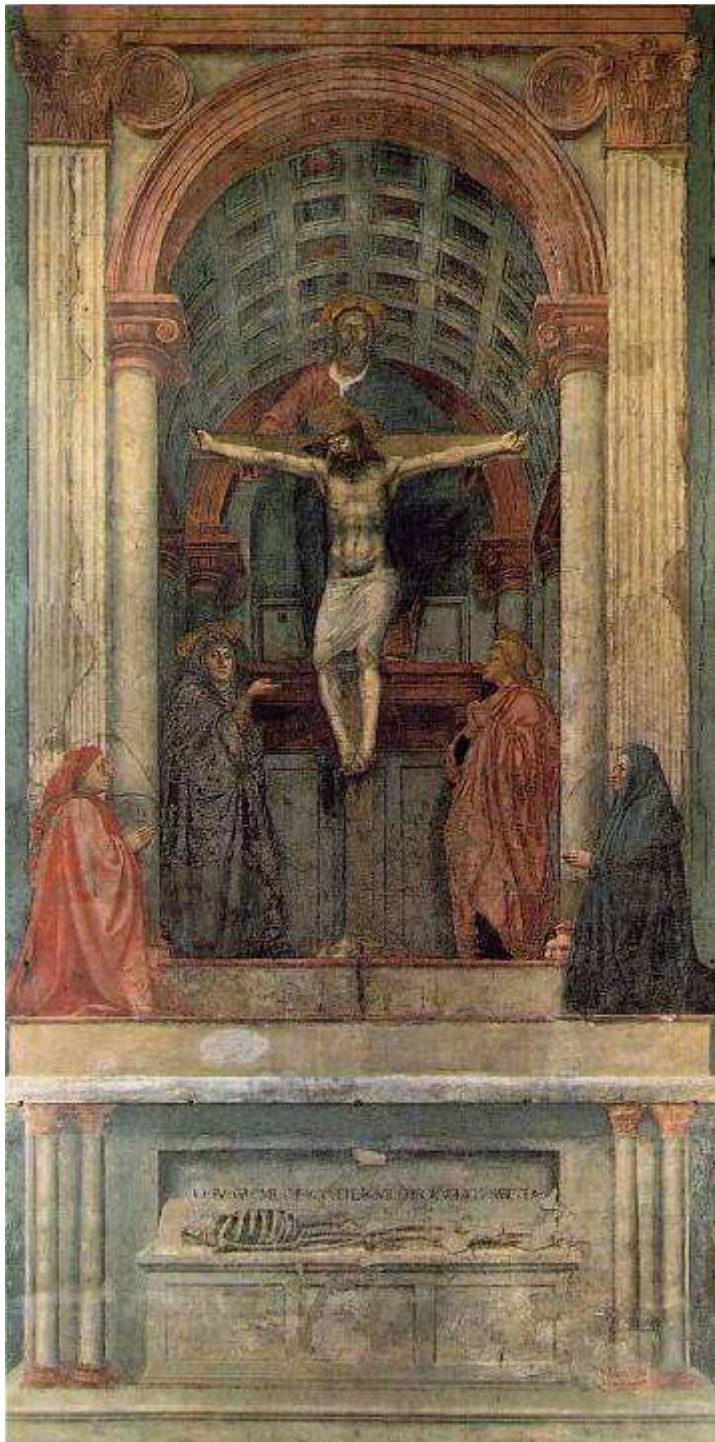
Masolino da Panicale

(asi 1383, doložen do 1435),

Legenda o sv. Petrovi,

**freska v kapli Brancacci,
kostela Santa Maria del Carmine,
Florencie,**

1428.

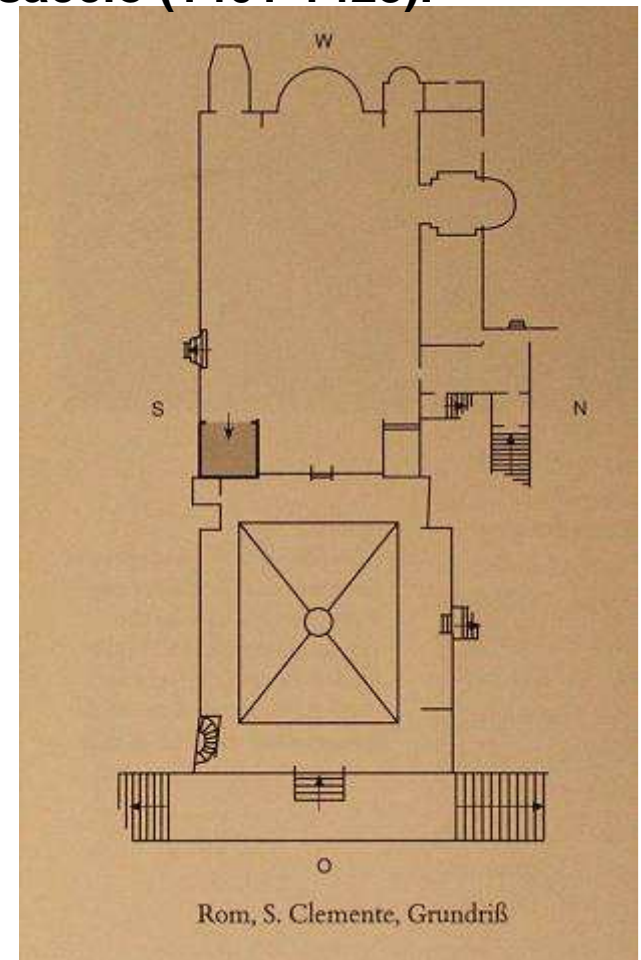

Florence, Santa Maria Novella,
Masaccio a Bruneleschi,
Svatá Trojice,
okolo 1425.

**Kaple kardinála Branda
Castiglione,
Řím, kostel S.Clemente,**

**Masolino da Panicale
(asi 1383 – doložen k 1435)
a Masaccio (1401-1428).**

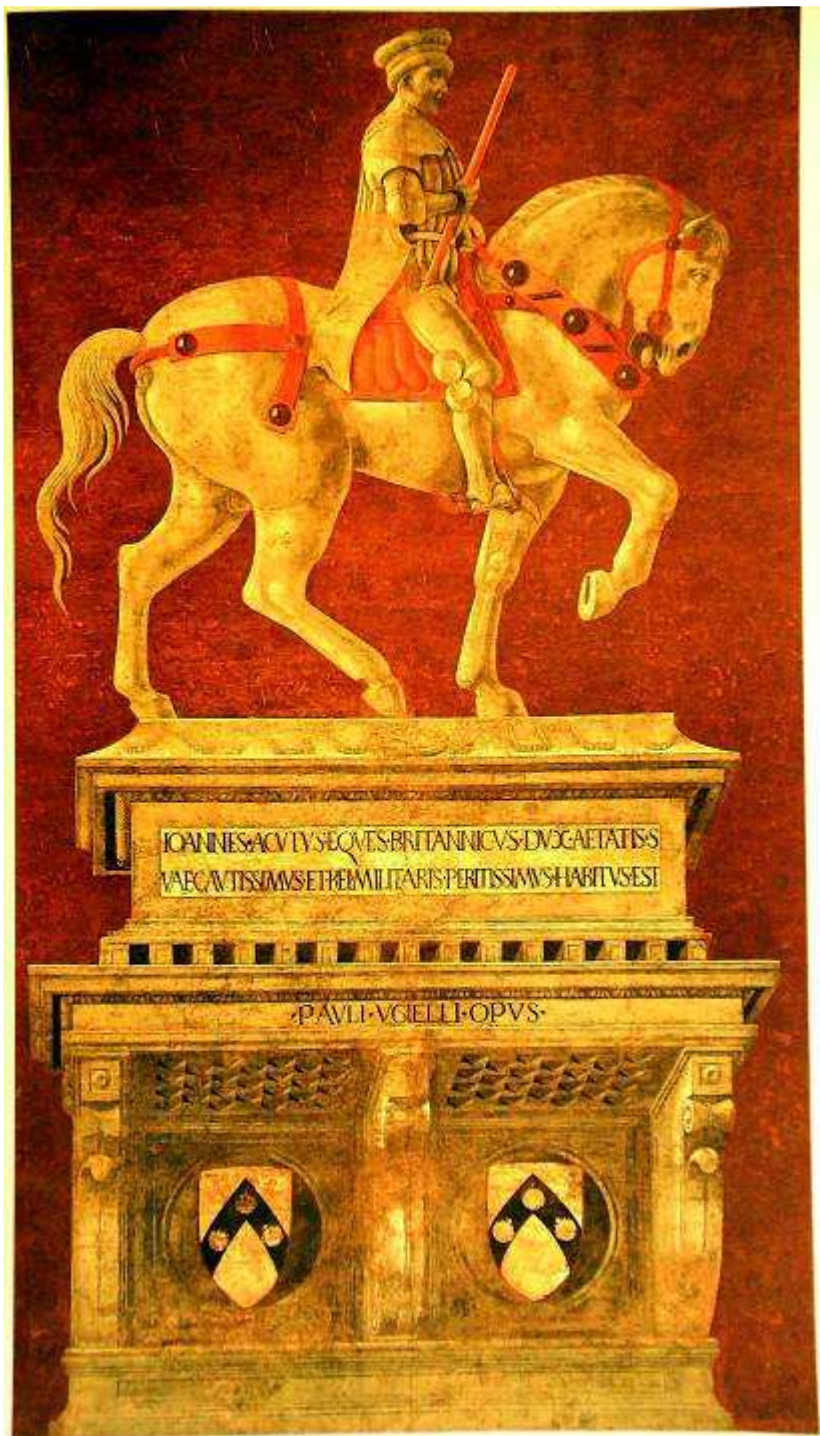

**Kaple kardinála Branda
Castilione,
Řím, kostel S.Clemente,**

**Masolino da Panicale
(asi 1383 – doložen k 1435)
a
Masaccio
(1401-1428),**

**Výjevy z legendy sv. Kateřiny,
1428.**

**Paolo Uccello
(1397-1475),**

**Jezdecký pomník:
Sir John Hawkwood,**

Freska 820 x 575 cm

1436

**Santa Maria del Fiore,
Firence.**

**Paolo Uccello (1397-1475), Stvoření, freska 210x478 cm,
Chostro Verde, S.Maria Novella, Florencie, 1424-25.**

**Paolo Uccello (1397-1475), Příběhy Noe, freska 270x540 cm,
Chostro Verde, S.Maria Novella, Florencie, 1447.**

**Filippo Lippi
(asi 1406 – 1469),**

**Madona s dítětem/
Madona z Tarquinie,
tempera na dřevě, 114 x 65 cm,**

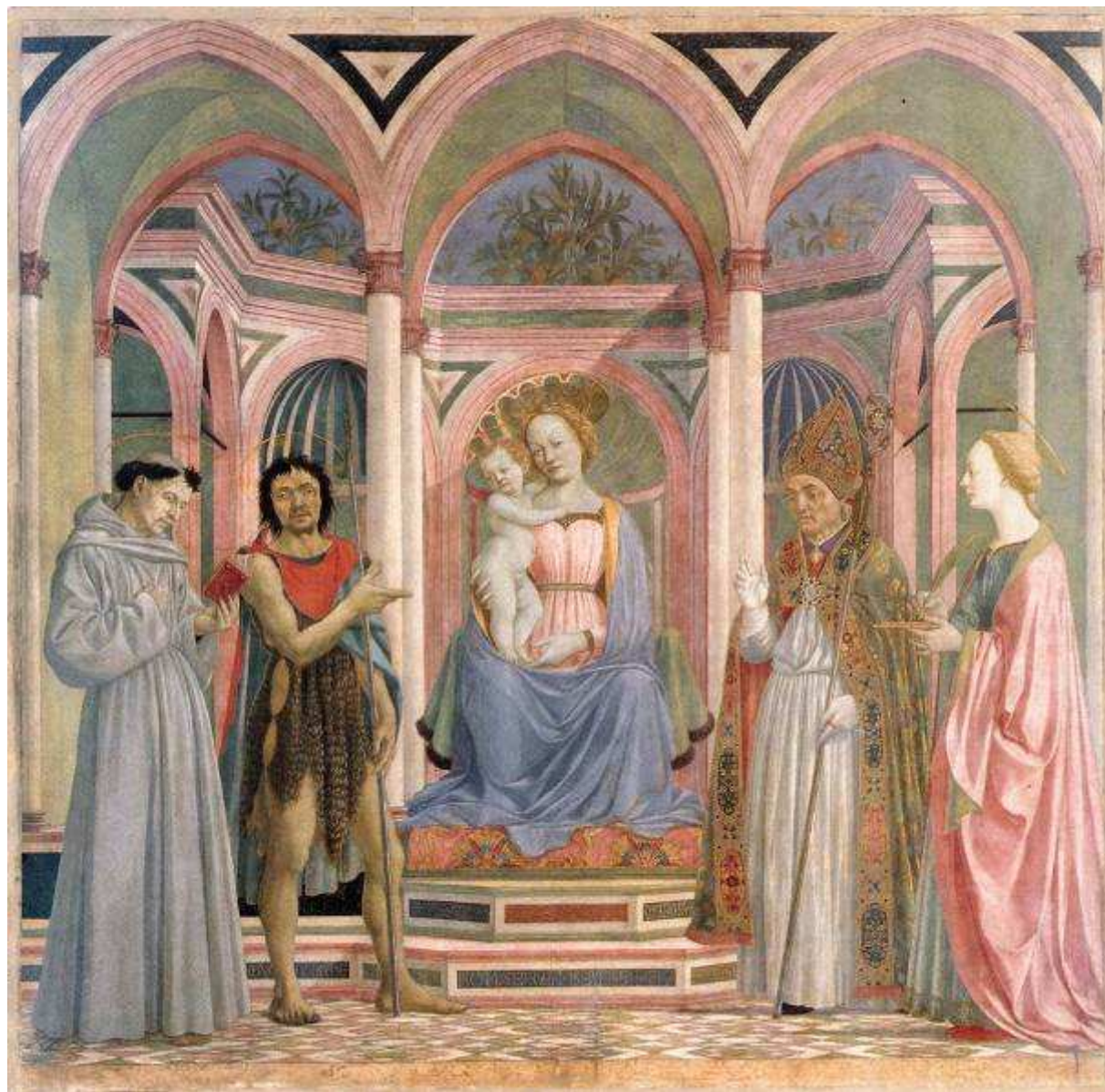
1437.

Domenico Veneziano,
(asi 1400-1461)

Trůnící Madona se světci,
Sacra conversazione,

původně
v kostele Santa Lucia
v Magnoli,

1445.

**Andrea del Castagno
(asi 1421-1457),**

**Sibyla Kumejská,
freska 245 x 165 cm,**

**původně pro vilu
Carducci v Legnaia,**

**(dnes Galleria degli Uffizzi,
Firence)**

asi 1450.

B. Gozzoli (1420/22-1497), Klanění králů-detail, Florencie, P. Medici-Ricardi, 1459.

Lorenzo Monaco
(malby ve fiálách)

a

Fra Angelico
(okolo 1395-1455),

Snímání z kříže,

původně pro sakristii
kostela S. Trinita,
Firence,

1432.

Fra Angelico a Benozzo Gozzoli, Klanění králů, cela Cosima de' Medici, San Marco, Florencie, 1438 – 1446.

Fra Angelico: oltární obraz z kostela San Marco ve Florencii, vysvěcen 1443

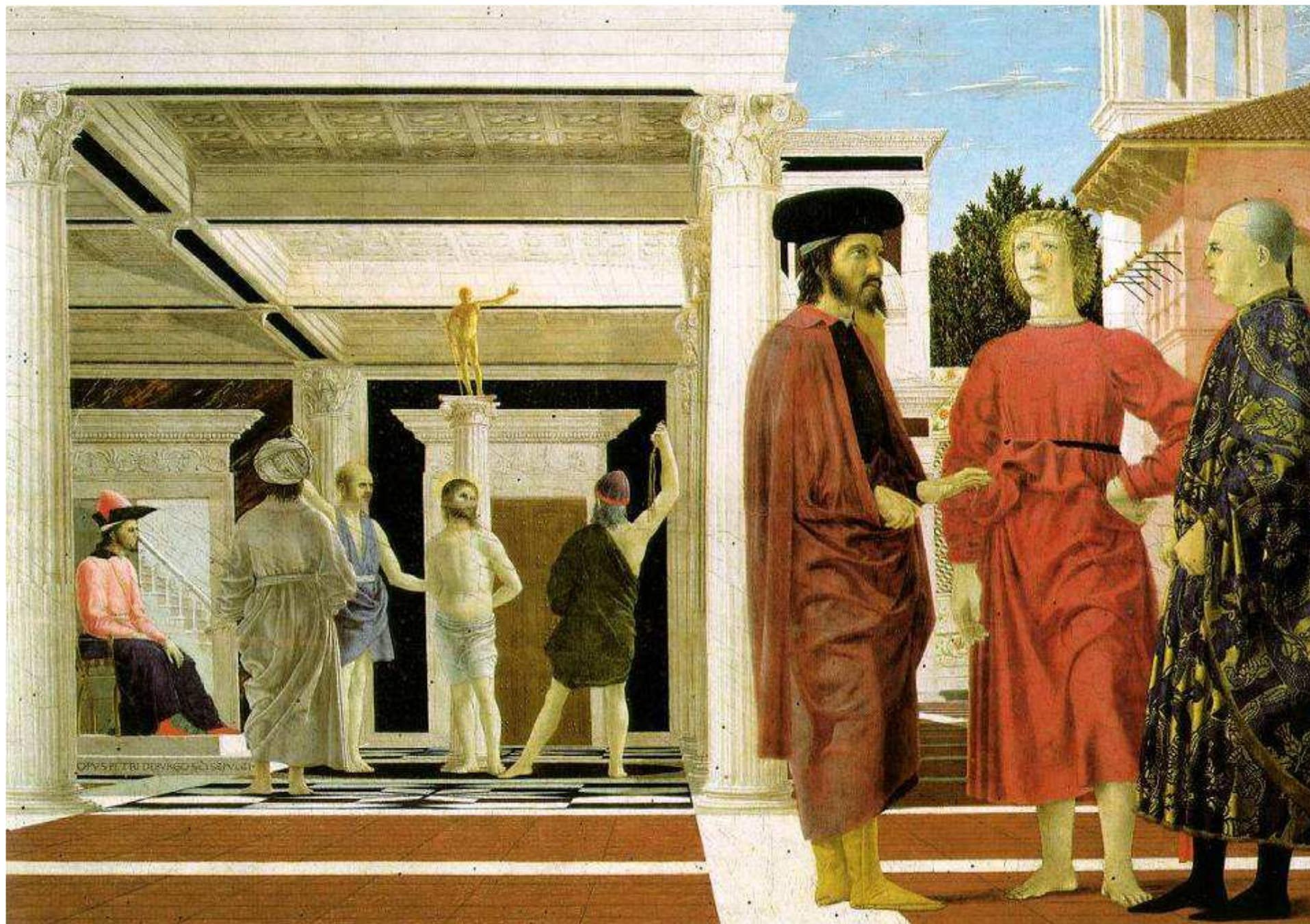
**Fra Angelico
a dílna:**

Cappella Nicolina,

Řím – Vatikán

1448.

Piero della Francesca (asi 1412-1492), Bičování, olej na dřevě 58x81 cm, asi 1455.

Piero della Francesca
(okolo 1412 – 1492)

**Madona s děckem
a světcí,**

Pala Montefeltro
olej, dřevo 248x170 cm
1472 – 74

Federigo da Montefeltro

URBINO

**Jacopo Bellini
(asi 1400-asi 1470),**

**Madona s děckem
a donátorem – Lionellem d'Este,**

1441.

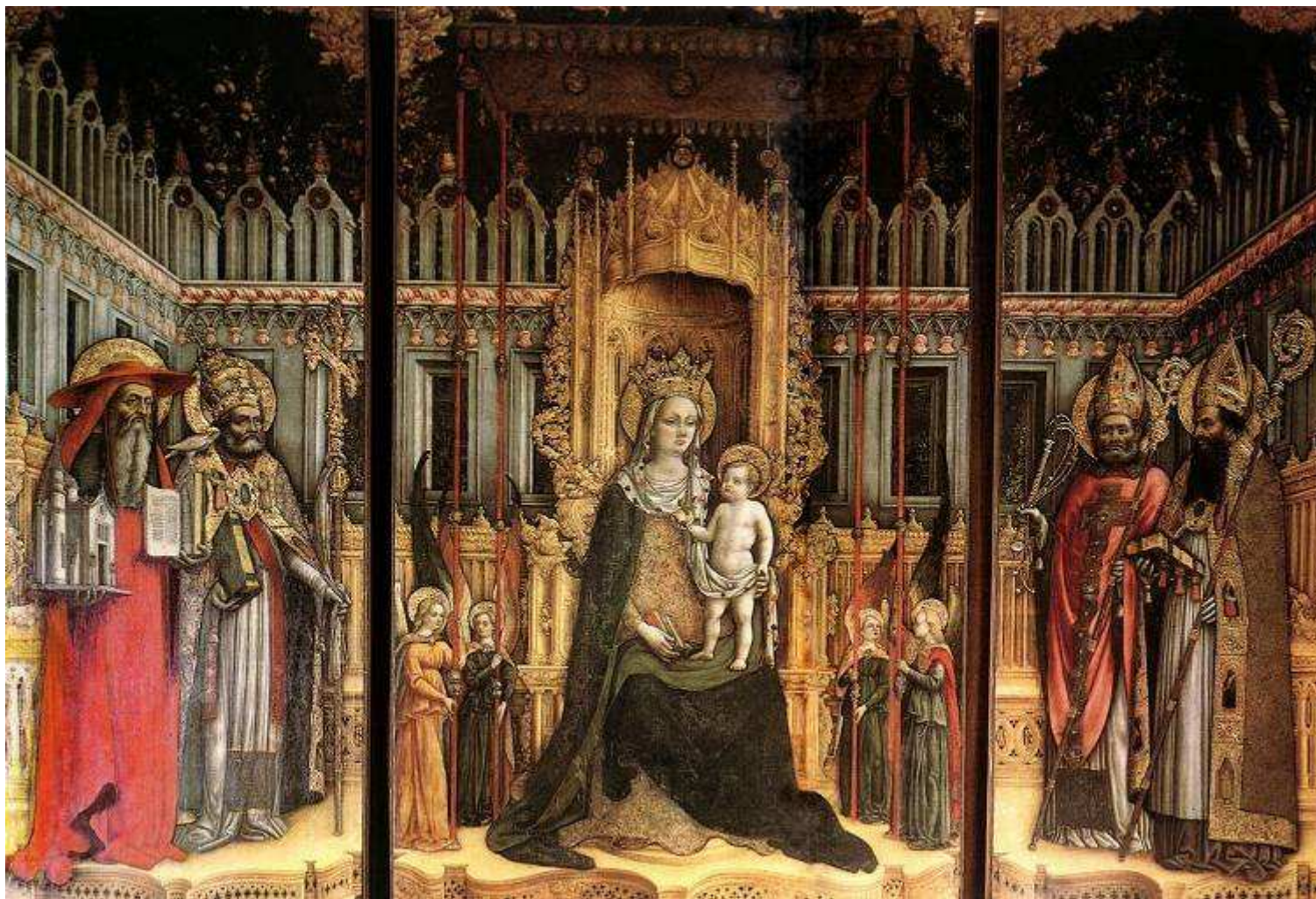
Jacopo Bellini
(asi 1400- asi 1470)

Křest Kristův,

list ze skicáře,

asi 1450.

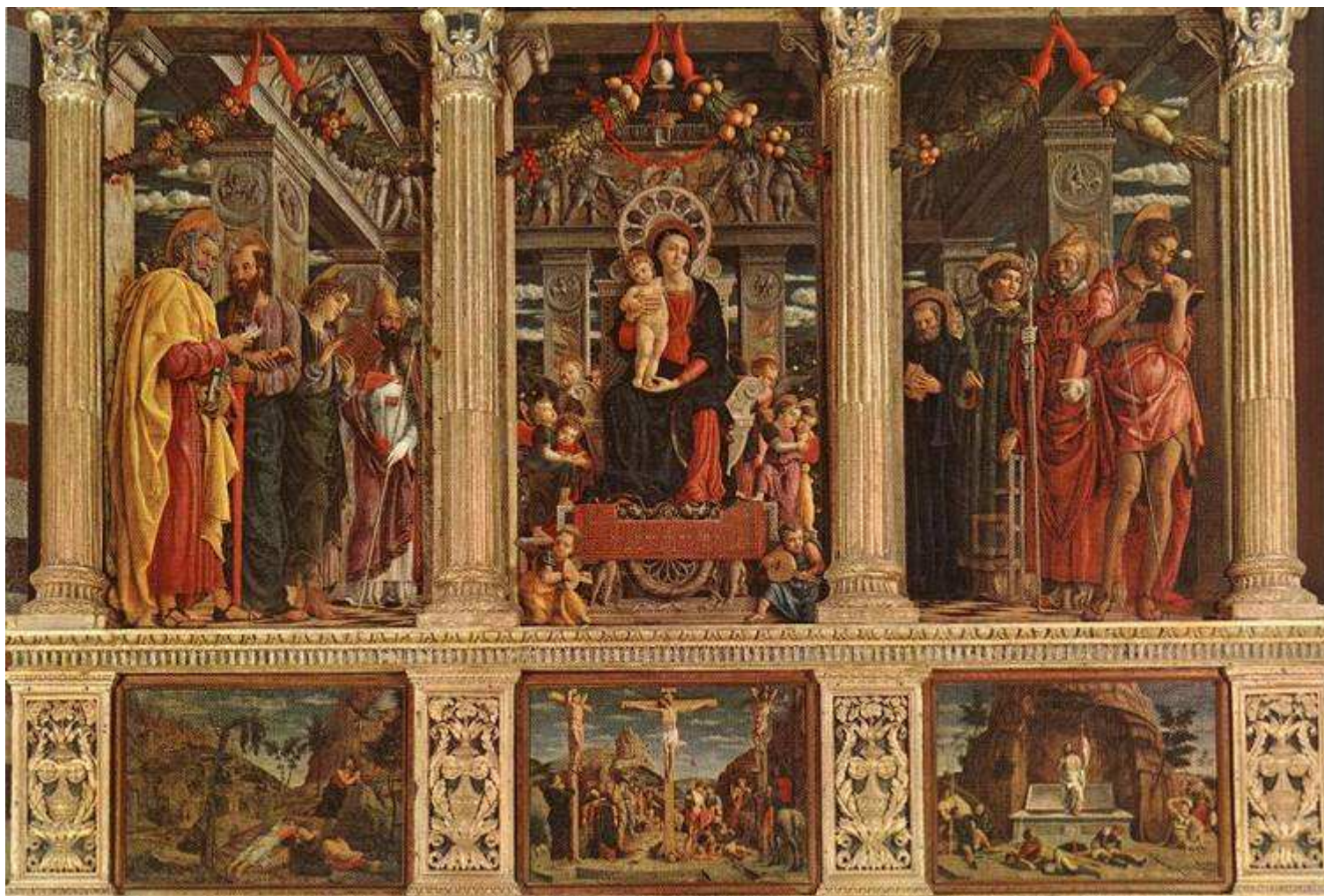

**Antonio Vivarini (činný asi od 1440-1476/84),
Giovanni d'Alemagna (činný od 1441-1450),
Madona s děckem a donátory - *Sacra Conversazione*, před 1450.**

Francesco Squarcione (1397-1468), Sv. Jeroným – De-Lazara oltář, 1452, Padova.

**Andrea Mantegna (1431-1506),
Madona s děckem a světci - *Sacra Conversazione*, oltář z kostela San Zeno,
Verona, 1456.**

**Giovanni Bellini (asi 1430-1516),
Kristus na hoře Olivetské, 1459, 81x127 cm,
dnes NG Londýn.**

Andrea Mantegna
(1431-1506),

Camera picta
nebo
Camera degli Sposi,

Palazzo Ducale,
Mantova,

1465-74.

Andrea Mantegna (1431-1506), Oplakávání, asi 1490, 68x81 cm, dnes Brera Milán.

**Andrea del Verrocchio
(1435-1488)**

a

**Leonardo da Vinci
(1452-1519)**

Kristův křest,

**tempera a olej na dřevě
177 x 150 cm**

1468, 1471-1476.

**Leonardo da Vinci (1452-1519), Ginevra de' Benci, olej a tempera na dřevě
20,2x26,7 cm, asi 1480.**

Cappella Sassetti,

S. Trinita,

Florence

fresky:

**Domenico Ghirlandaio –
- 1482/83 – 85.**

Domenico Bigordi
zvaný
Ghirlandaio
(1449-1494),

Klanění pastýřů,

oltářní obraz v kapli
Sasseti v kostele
S. Trinita, Florencie,

1485.

Santa Maria Novella

hlavní chórová kaple

Cappella Tornabuoni

výmalba:

Domenico Ghirlandaio (1449-1494),

Davide Ghirlandaio (1451-1525),

1486 – 1490.

Domenico Ghirlandaio (1449-1494), Narození P.Marie, freska z kaple Tornabuoni, kostel S. Maria Novella, Florencie, 1486-1490.

Řím, S. Maria sopra Minerva,

Capella Carafa

Filippino Lippi (asi 1457-1504)

1488 - 1490

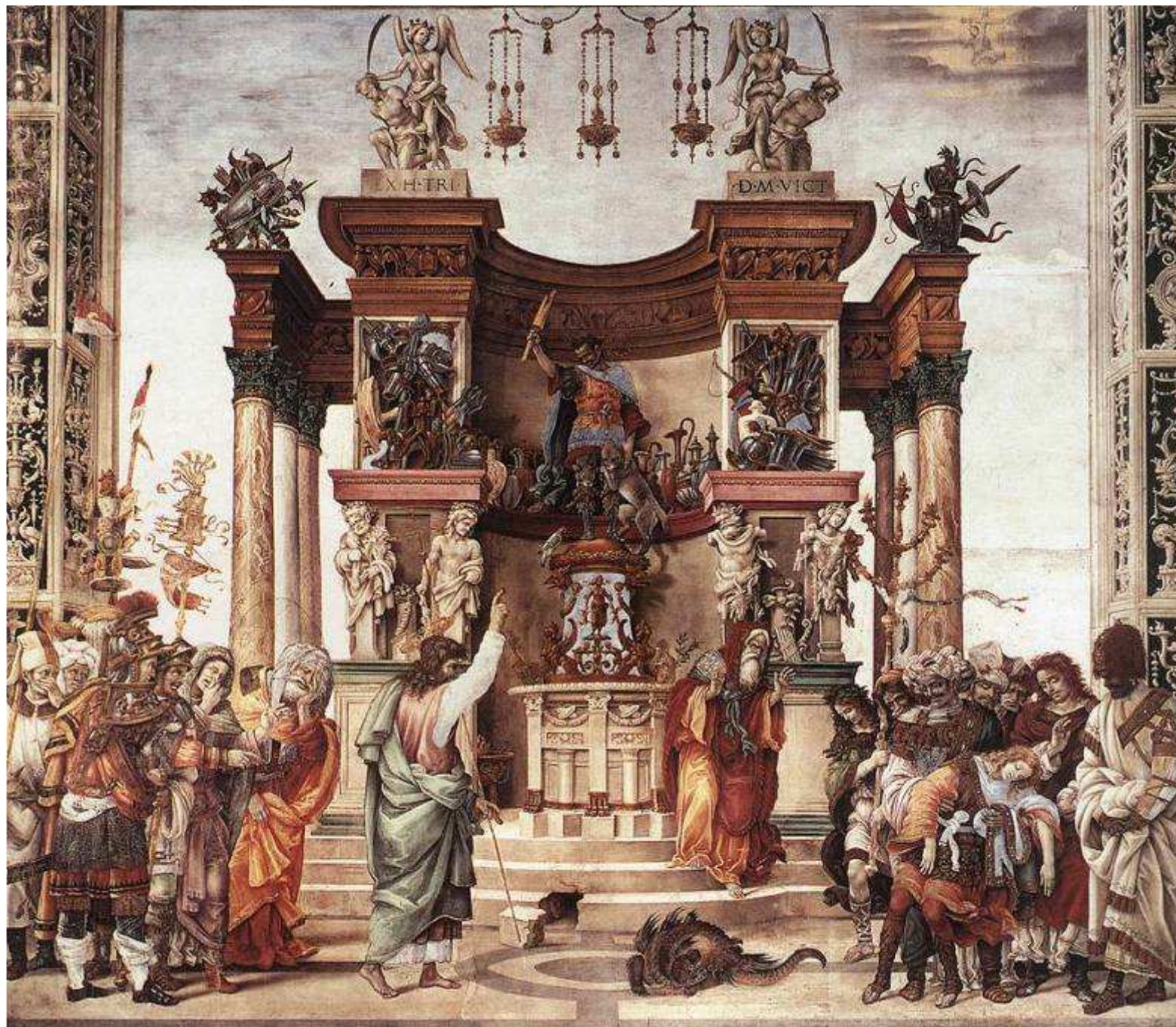
**Florence,
S. Maria Novella,
Cappella Strozzi**

**Filippino Lippi
(asi 1457-1504),**

**Scény ze života
sv. Jana Evangelisty
a sv. Filipa,**

(1497-1502)

**objednal
bankéř Filippo Strozzi
(1428 – 1491).**

Filippino Lippi, Sv. Filip krotí draka, kaple Strozzi, S.Maria Novella, Florencie, 1497.

**Sixtinská kapele,
Vatikán, Řím.**

Výmalba:

I. fáze: okolo 1479-1482

**Perugino (asi 1445-1523)
Botticelli (1445-1510)
Ghirlandaio (1449-1494)
Signorelli (asi 1445-1523)
Rosselli (1439-1507)**

**II. fáze: 1508-1512
Michelangelo - strop**

**III. fáze: 1534-1541
Michelangelo –
oltářní stěna**

Pietro Vannucci zvaný Perugino (1448-1523), Odevzdání klíčů Petrovi, Sixtinská kapele, 1479-82.

**Sandro Botticelli (1445-1510), Venuše a Mars,
tempera a olej na dřevě, 70 x 177 cm,
asi 1480.**

**Sandro Botticelli
(1445-1510),**

Mystické narození,

tempera na dřevě, 108x75 cm,

1500/1501.

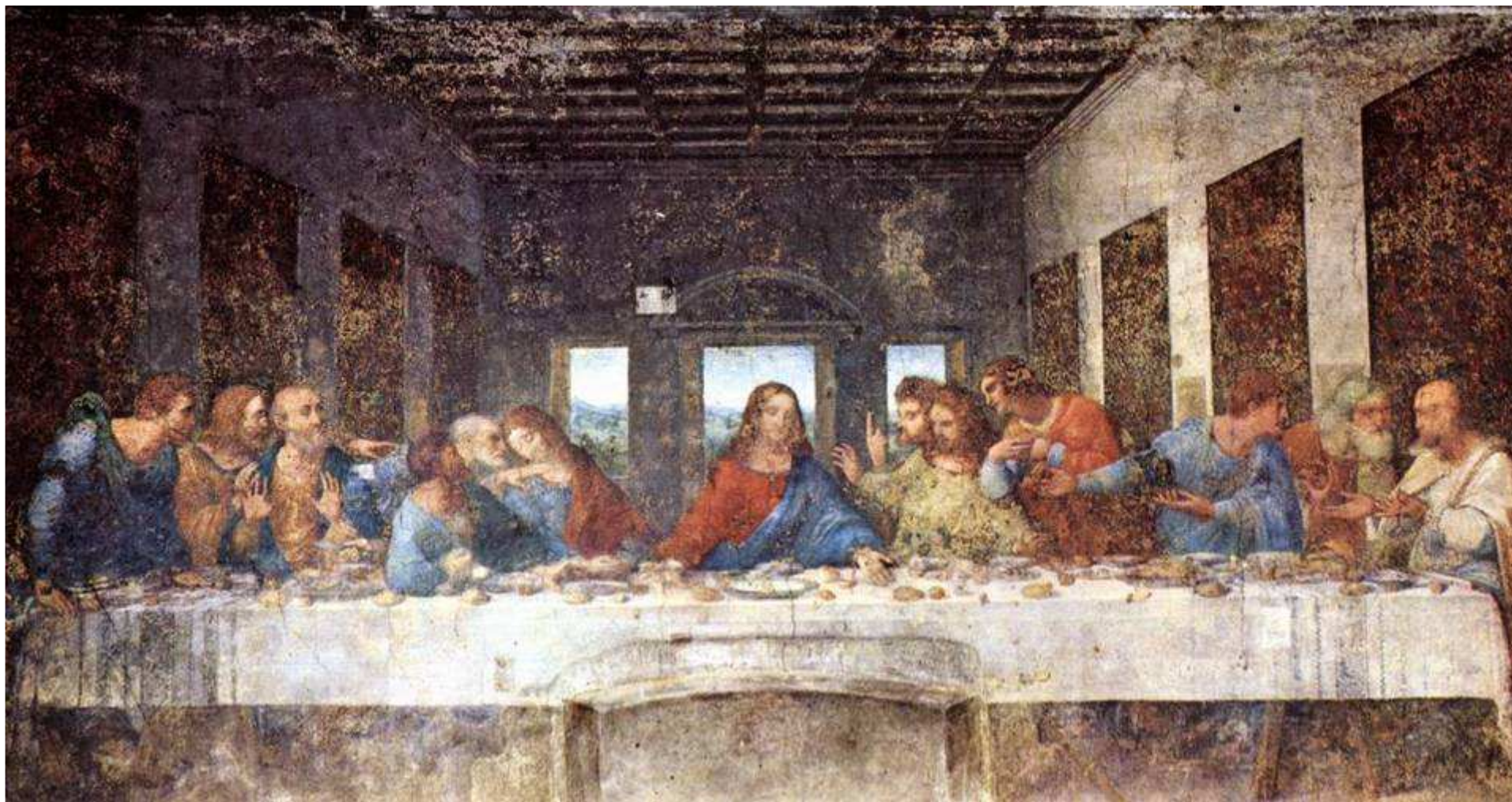
**Leonardo da Vinci
(1452-1519),**

Madona ve skalách,

**původně pro kostel
sv. Františka,
bratrstva Neposkvrněného
početí v Miláně,**

1483-1484.

**dnes
Paříž, Louvre.**

**Leonardo da Vinci (1452-1519), Poslední večeře, 460 x 880 cm,
refektář kostela S. Maria delle Grazie, Milán,
1490 – 1498.**

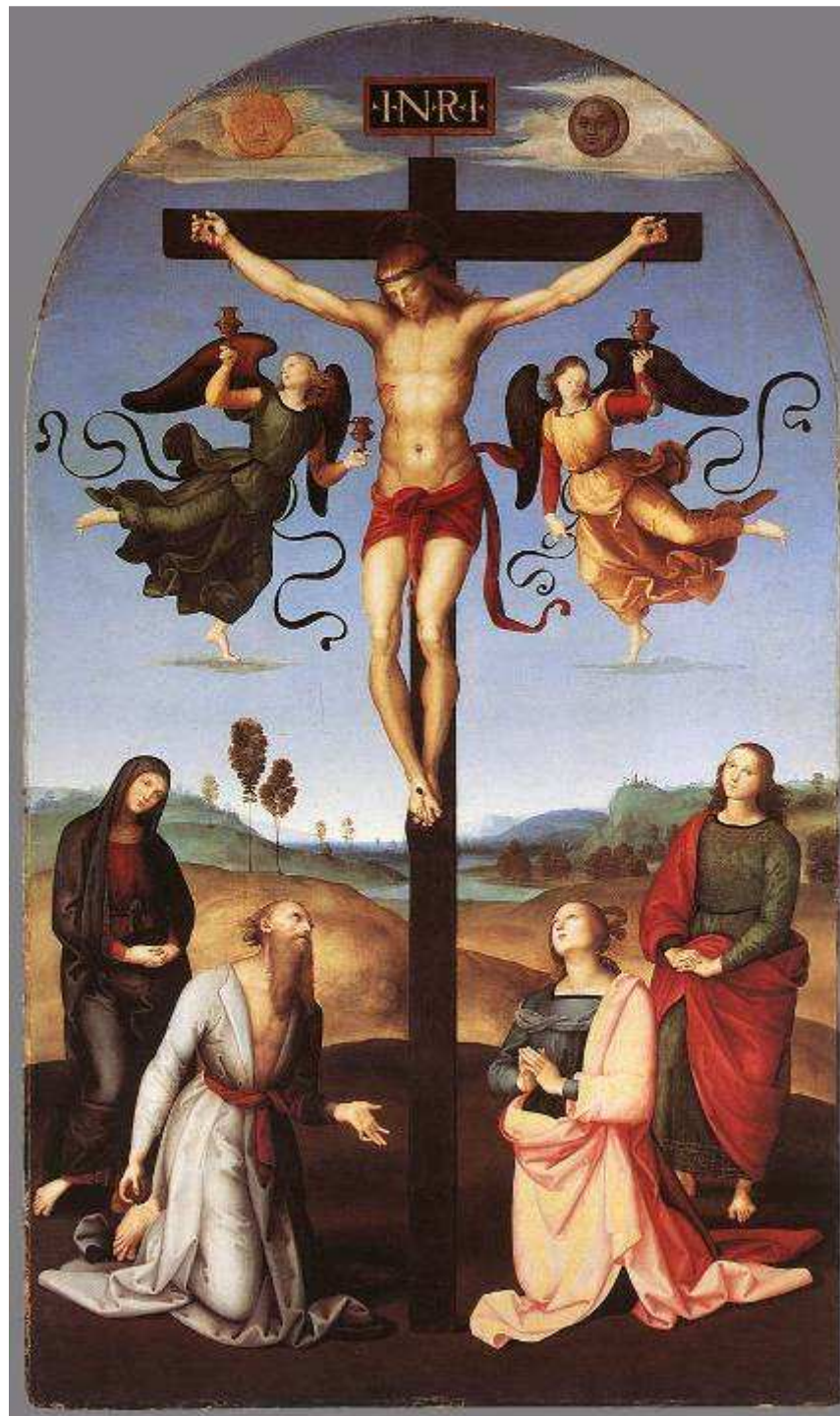
Pietro Vannucci, zvaný Perugino(1448-1523), Zasnoubení P.Marie, dřevo 234x185 cm, 1502-1504.

Raffael
Raffaello Sanzio
(1483-1520),

Ukřižování,
1503

dřevo 280x165 cm

původně pro Cappella Gavari,
S. Domenico
Citta di Castello.

Raffael
Raffaello Sanzio
(1483-1520),

Madona del Prato,

dřevo 113 x 88 cm

1505/06.

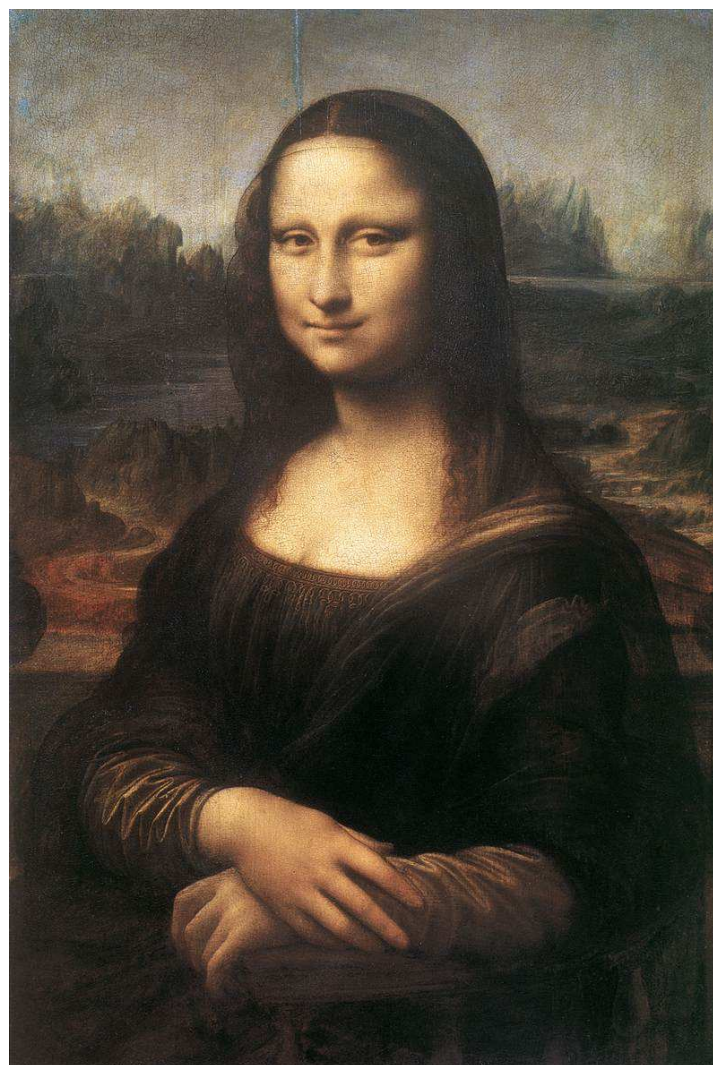

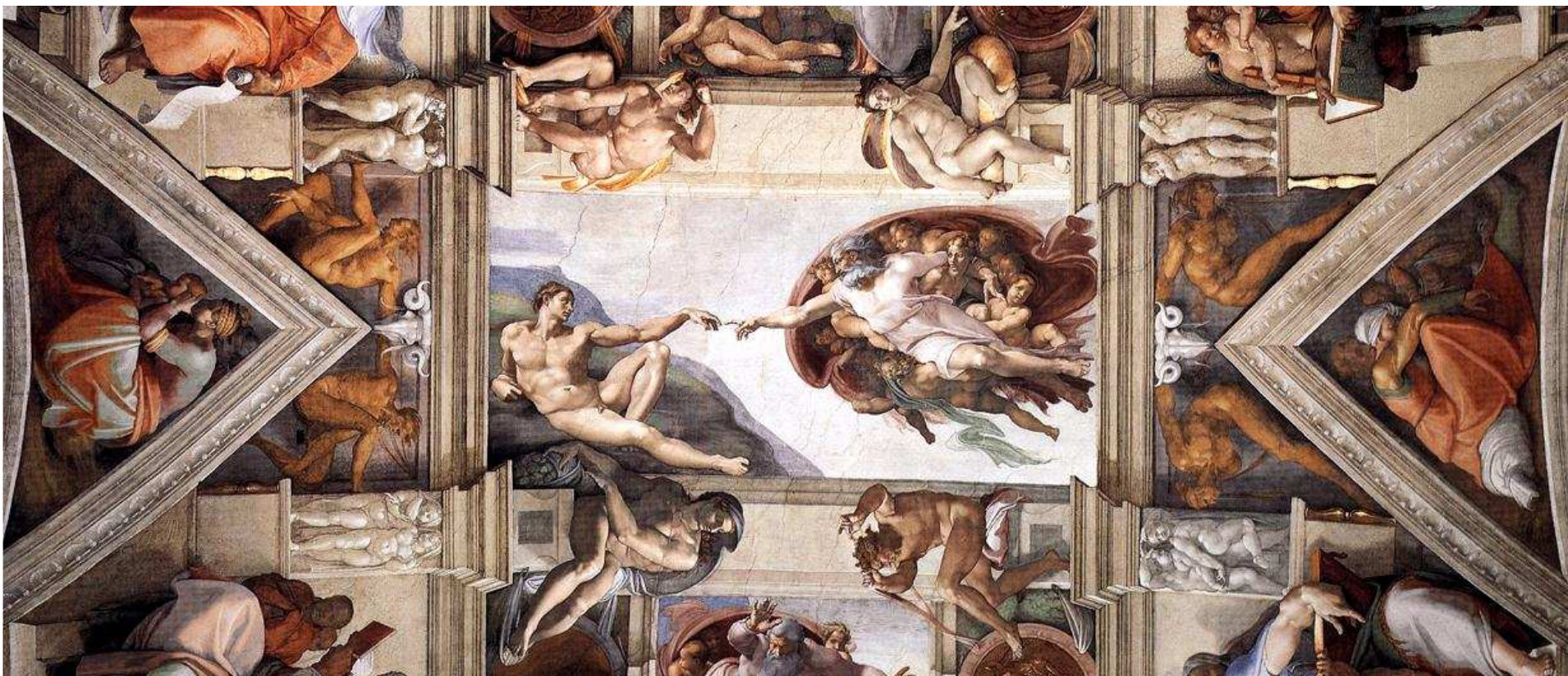
Michelangelo Buonaroti(1475-1564), Sv.rodina s Janem Křtitelem jako chlapcem, *Tondo Doni*, olej, dřevo 80-91 cm, 1505.

Raffael, Podobizna dámy,
kresba perem, podkresba křídou
lavírováno, 22x16 cm

Leonardo, Mona Lisa,
dřevo 77x53 cm

Michelangelo Buonaroti (1475-1564), Stvoření člověka, část výmalby stropu Sixtinské kaple, Vatikán, 1508-1512.

Raffael
Raffaello Sanzio
(1483-1520),

Sixtinská Madona,
olej, plátno 268x198 cm

dokončeno 1511,

původně pro kostel
San Sisto,
Piacenza.

Raffael
Raffaello Sanzio
(1483-1520),
Sibily a andělé,
freska, délka asi 615 cm, kaple Chigi, kostel S. Maria della Pace, Řím, 1511.

**Raffael
Raffaello Sanzio
(1483-1520),**

Madona di Foligno,

olej na plátně, 301x198 cm,

okolo 1512.

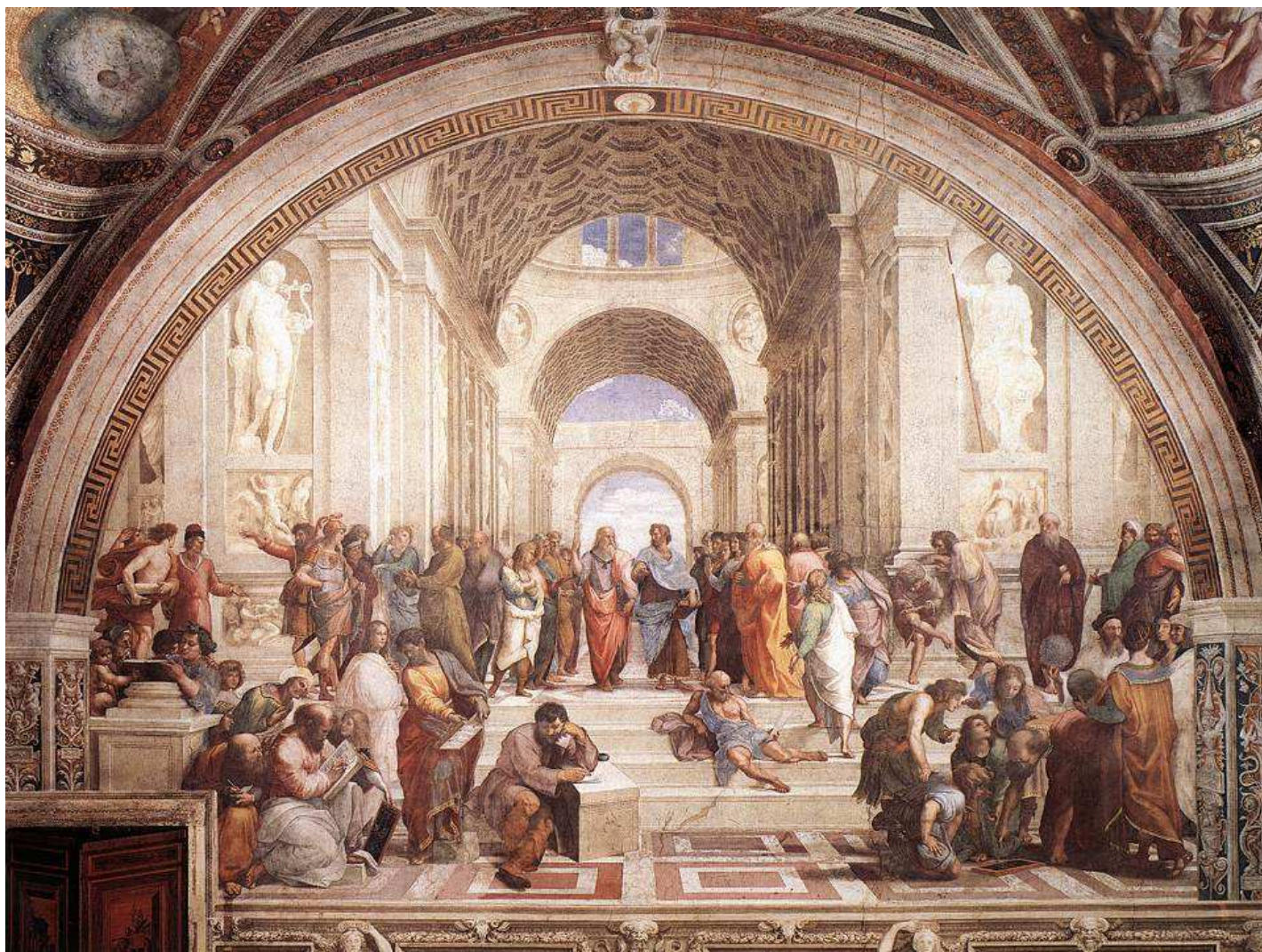

**Raffael
Raffaello Sanzio
(1483-1520),**

**Triumf Galatei,
freska, 295x225 cm,**

Villa Farnesina, Řím,

1512.

Raffael, Raffaello Sanzio (1483-1520), Aténská škola, Stanza della Segnatura, Vatikán, 1510-11.

Alvise Vivarini (1442/53 – 1504/05), Madona se svētci, 1480.

Gentile Bellini (asi 1429-1507), Procesí na náměstí sv. Marka, tempera a olej na plátně, 367x745, 1496, Gallerie dell'Accademia, Benátky.

Giambattista
Cima da Conegliano
(1459/60-1517/18),

Madona se světci v krajině,

1495 – 97.

Vittore Carpaccio (asi 1465-1525/26), Legenda sv. Uršuly, 1495.

Vittore Carpaccio, *Sv. Augustin*, Scuola dei Sciavoni, Benátky, 1502

**Giovanni Bellini (asi 1430-1516), Madona se světci - *Sacra Conversazione*,
původně v kostele San Giobbe, Benátky 1478 – 80.**

Giovanni Bellini (asi 1430-1516), *Sacra Conversazione*, 1505, San Zaccaria, Benátky

Giorgione (1476/8-1510), *Bouře*, *La Tempesta*, 1506-1508.

**Tizian
(1480/85-1576)**

Nanebevzetí P. Marie,

**S. Maria dei Frari,
Benátky
inaugorována 1518.**

**Tizian
(1480/85-1576),
Madona del Pesaro,
S. Maria dei Frari
Benátky,
dokončeno 1526.**

Fra Bartolomeo
(1472 – 1518),

Mystické zasnoubení Sv.Kateřiny,
Firence 1512.

Andrea del Sarto,
(1486 – 1530),

Pouť Tří králů,

Chioostro dei Voti,
Santissima Annunziata, Florencie,

1511.

Jacopo Carucci,
zv. Pontormo,
(1494 – 1557),

Navštívení P. Marie,

Chostro dei Voti,
Santissima Anunziata, Florencie,

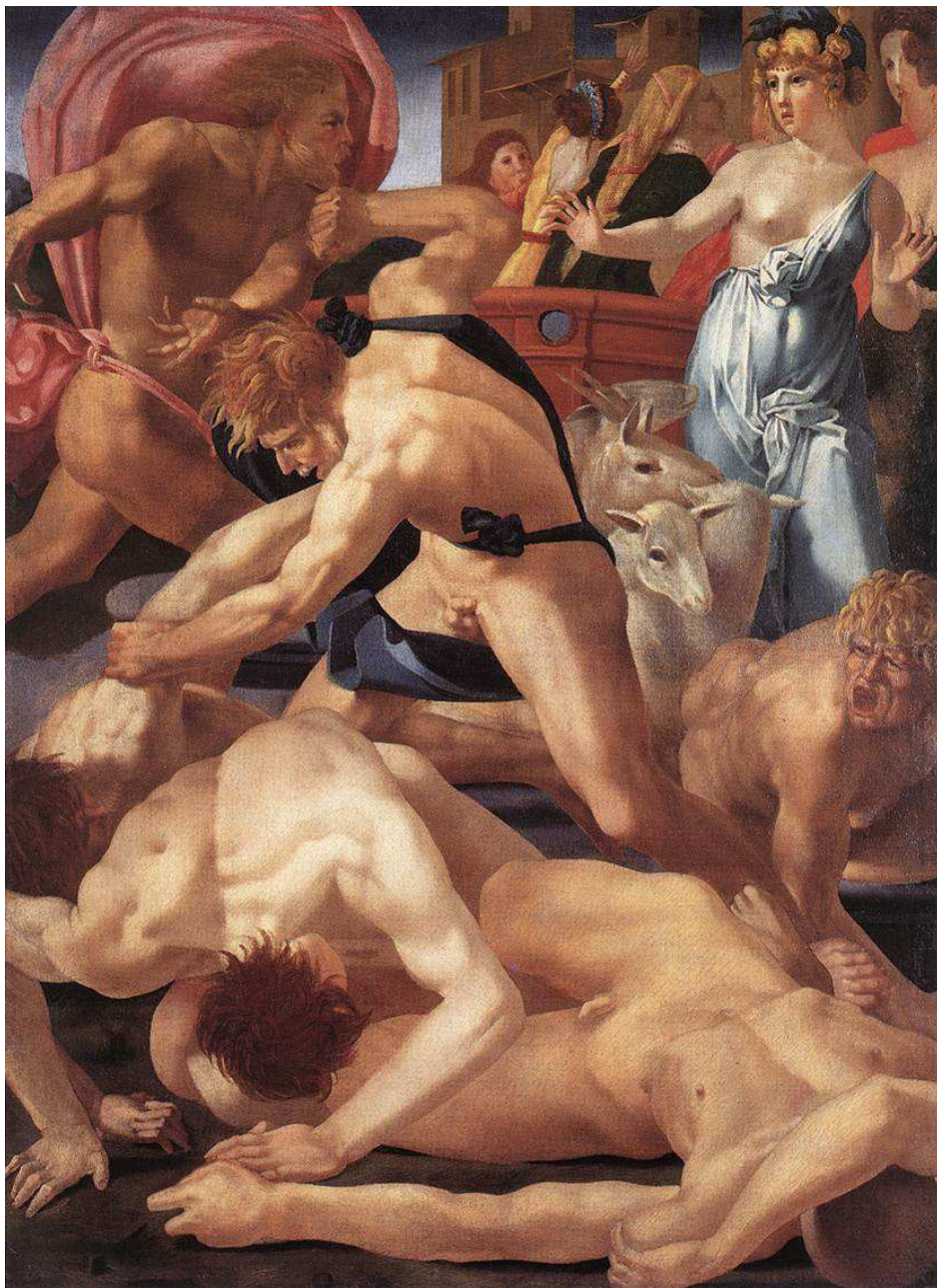
1515 – 1516.

Rosso Fiorentino
(1495-1540),

Snímání z kříže,

1521.

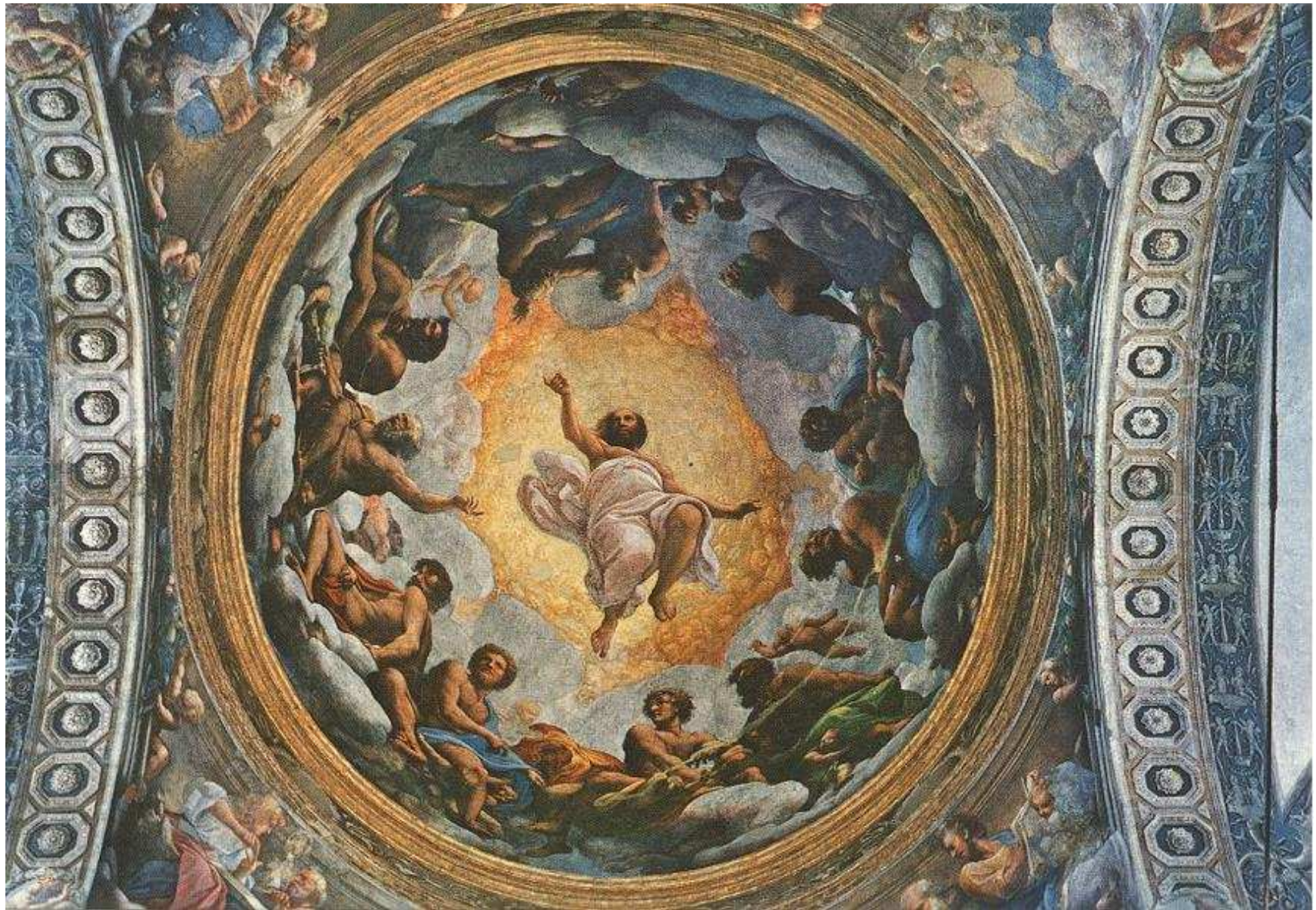

Rosso Fiorentino
(1495-1540),

Mojžíš brání dcery Jethrovy,

1523 – 1524.

**Correggio (1489-1534), Vidění sv. Jana Evangelisty,
S. Giovanni Evangelista, Parma, 1520-24**

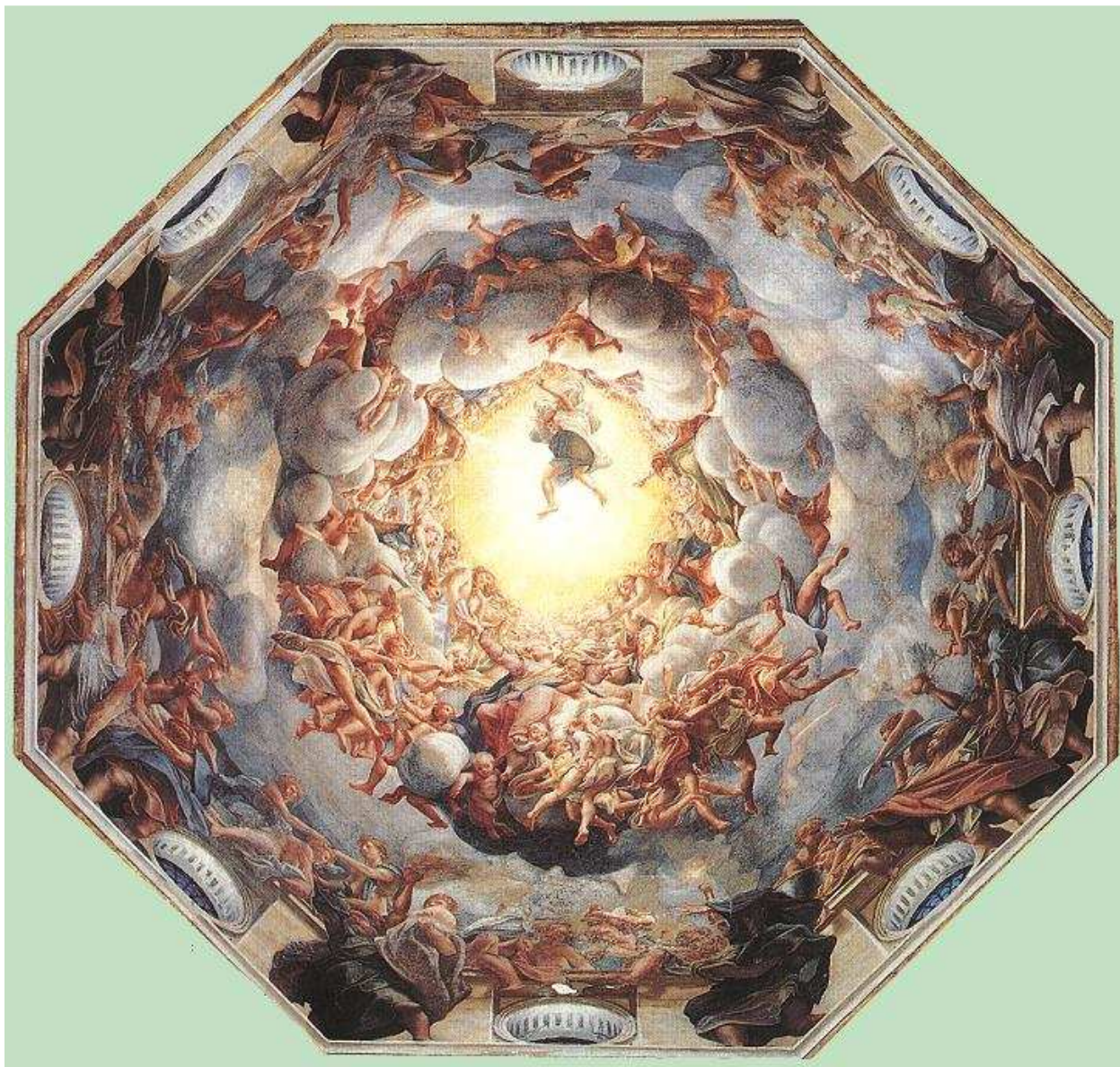
**Correggio
(1489-1534),**

**Klanění pastýřů –
Noc,**

olej na dřevě
256x188 cm,

1522.

Původně instalováno v kapli
Pratoneri v kostele
San Prospero, Reggio
v roce 1530
Obraz objednal
Alberto Pratoneri 1522.
Dnes Gemäldegalerie
Drážďany.

Correggio, Nanebevzetí P. Marie, kupole katedrály v Parmě, 1524-28.

**Francesco Mazzola, zvaný Parmigianino, (1503-1540),
Vlastní podobizna v konvexním zrcadle, olej na dřevě, průměr 24 cm.**

**Parmigianino
(1503-1540),**

**Madona se sv. Jeronýmem,
Vidění sv. Jeronýma,**

**olej na dřevě,
343x149 cm,**

1526-1527.

**Parmigianino
(1503-1540),**

Madona s dlouhým krkem,

**olej na dřevě,
214x133 cm,**

1534-1539.

Giulio Romano (1499-1546), Hostiny Psýché, Sala di Psiche, Palazzo Te, Mantova, dokončeno v létě 1528.

Giulio Romano
(1499-1546),

Pád Gigantů,

Sala dei Giganti,

Palazzo Te,
Mantova,

1526 – 1532.

Michelangelo (1475-1564), Poslední soud, Sixtinská kapele, 1536-41.

**Perino del Vaga,
(1501-1547),**

/a spolupracovníci/

Sala Paolina,

Andělský hrad,

Řím.

**Francesco Salviati
(1510 – 1563)**

***Zvěstování,*
olej na dřevě, 235x139 cm,**

**kaple Castellani
v kostele San Francesco a Ripa,
Řím,
1533.**

Agnolo di Cosimo Tori – Bronzino (1503-1572),

**Cosimo I. de' Medici a Eleonora z Toleda a její syn Giovanni,
1544-45.**

**Bronzino
(1503-1572),**

Venuše, Cupido a Čas,

1540-45.

Giorgio Vasari
(1511-1574),

Perseus a Andromeda,

Palazzo Vecchio,

Florence,

1570 – 1572.

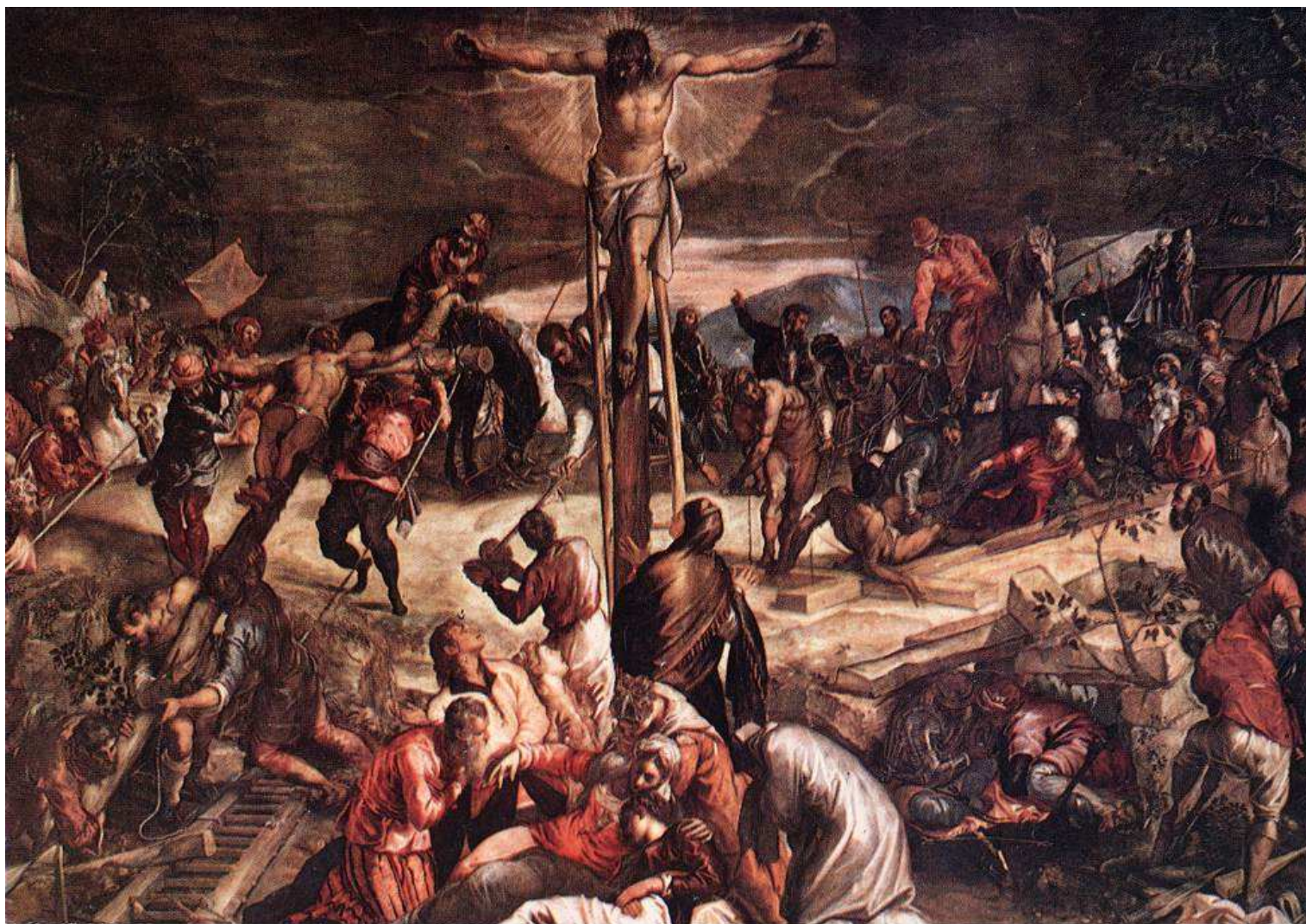

Paolo Veronese (1528-1588), Svatba v Káně, 1562-63.

Tintoretto (1518-1594), Nalezení těla sv. Marka, 1562.

Tintoretto (1518-1594), Ukřižování, Scuola di San Rocco, Benátky, 1565.

**Tizian
(1480/85-1576)**

Zvěstování P. Marii,

**San Salvatore,
Benátky,**

1560-64.

Tizian, *Marsyas a Apollón*, zámek Kroměříž, po 1570.

Tizian, *Pieta*, nedokončeno v roce 1576.